

FÖRENINGEN FÖR KLINISK MIKROBIOLOGI

Årsberättelse för verksamhetsåret 2022-01-01 – 2022-12-31

Föreningens konstitution

Medlemsantalet var vid verksamhetsårets början 262 och 27 nya medlemmar invaldes under året. Dessa var: Saideh Berenjian, Emma Lindström, Matilda Widerström, Hanna Rydén, Katarina Wallmenius, Andreas Bråve, Matilda Ljungqvist Lövmär, Niklas Björkström, Aleksandra Pettke, Benedikt Strunz, Johan Brynedal Öckinger, Kristina Johansson, Anna Jonsson, Eleni Touriki, John Walles, Erja Chryssanthou, Matilda Bjurenstedt, Richard Davidsson, Sara Byfors, Linda Leyton, Magnus Paulsson, Louise Vulkan, Sofia Lundgren Hinnerdal, Marios Kyriakides, Sofia Löfberg, Joanna Saguti Said och Gabrielle Fröberg.

Medlemmar som inte har betalat medlemsavgiften de senaste fyra åren inaktiverades, men kan återaktiveras vid ny inbetalning. Vid årets slut var medlemsantalet 298. Inga nya hedersledamöter utsågs 2022.

Styrelsen har sedan årsmötet 2022 utgjorts av Tobias Allander (ordförare och sammankallande i IT-utskottet), Åsa Gylfe (vetenskaplig sekreterare, vice ordförande och stipendieansvarig), Erik Sturegård (facklig sekreterare), Jon Edman Wallér (kassör), Christina Larsson (medlemsansvarig), Naieya Eriksson (ST-representant), Gordana Bogdanovic (utbildningsansvarig), Torgny Sunnerhagen (sekreterare och nyinvald i styrelsen 2022). Innan årsmötet var Martin Sundqvist ordförande och Tobias Allander var vice ordförande samt stipendieansvarig.

Styrelsen har haft sju protokollförda sammanträden (28 januari, 31 mars, 11 maj, 21 juni, 30 augusti, 27 oktober, 30 november). Samtliga protokoll finns tillgängliga på föreningens hemsida. Enligt gällande praxis har styrelsen fungerat som föreningens programråd.

Revisorer har varit Susann Skovbjerg, Bo Nilsson samt Arne Kötz som revisorssuppleant.

Valberedningen har utgjorts av Lena Serrander, Martin Sundqvist och Annika Ljung.

Webmaster för FKM under 2022 har fortsatt varit Ingvar Eliasson.

Föreningen har varit representerad enligt följande:

Svenska Läkaresällskapets fullmäktige: ordinarie: Tobias Allander, suppleant: Åsa Gylfe.

UEMS (European Union of Medical Specialists): Elisabeth Freyhult FKM:s representant.

ESCMID European Council (European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases): ingen permanent representant men Christian Giske är som ordförande i EUCAST *ad hoc*-medlem i ESCMID:s styrelse.

NSCMID (Nordic Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases): Annika Ljung

EQUALIS expertgrupp medicinsk mikrobiologi: Lisa Helldal, Gordana Bogdanovic, Annika Wistedt, Inga Fröding, Ingegerd Sjögren, Carolina Gullsby, Marc Westerholt.

EQUALIS Expertgrupp för terminologi och e-hälsa: Tobias Allander

Socialstyrelsens arbetsgrupp "Reviderad smittskyddslag": Christian Giske

APMIS: Kristian Riesbeck är svensk redaktör för APMIS.

Huvudredaktör för uppdateringen av rekommenderad metodik för klinisk mikrobiologi: Martin Sundqvist

Folkhälsomyndighetens samverkansgrupp för vårdhygien: Erik Senneby

Folkhälsomyndighetens referensgrupp för nationellt vaccinationsprogram: Mirja Hägg

Folkhälsomyndighetens samverkansgrupp för STRAMA-arbete: Christina Åhrén (under 2023 ersatt av Anna Åkerlund)

SmiNets samarbetsgrupp: Jonas Swanberg, Margareta Nordin

Styrgruppen för säker sepsisvård: Volkan Özenci

NPO Infektion- utvecklande av Standardiserat Vårdförlopp för Sepsis: Karin Wallgren

Tvärsektionella referensgrupper

RAF (Referensgruppen för antibiotikafrågor): Christian Giske, Christina Åhrén, Anna Åkerlund.

NordicAST: Christian Giske, Annika Wistedt, Anna-Karin Smekal.

RAV (Referensgruppen för antiviral terapi): Jan Albert och Johan Westin.

RAM (Referensgruppen för antimykotika): Nahid Kondori

Referensgruppen för parasitologi: Silvia Botero-Kleiven, Caroline Rönnerberg.

Föreningens referens- och arbetsgrupper

Referensgruppen för bakteriologi: Martin Sundqvist, Susann Skovbjerg, Annika Wistedt, Olle Aspevall.

Referensgruppen för klinisk virologi: Magnus Lindh (ordförande t o m september 2022), Emmi Andersson, Claus Christiansen, Kåre Bondesson, Anna J Henningsson, Liselott Ydrenius, Lena Serrander, Martin Sundqvist, Tobias Allander, Niklas Björkström (ordförande fr o m oktober 2022).

Informatikutskottet har bestått av Tobias Allander (sammankallande), Gunnar Kahlmeter, Jonas Swanberg och Martin Sundqvist.

FKM:s utbildningsutskott: Gordana Bogdanovic (sammankallande), Naieya Eriksson, Elisabeth Freyhult, Aleksandra Pettke, Torgny Sunnerhagen och Anna Hill.

Stipendier och stiftelsemedel

Forskningsmedel ur Stiftelsen för forskning och utveckling inom medicinsk mikrobiologi tilldelades Johan Ringlander, Göteborg, 70 000 SEK och Lisa Wasserström, Lund, 30 000 SEK. Ansökningarna bedömdes av tre sakkunniga; Niklas Björkström, Lena Serrander och Annelie Brauner.

Inga ansökningar om FKM:s resestipendium inkom under året. Styrelsen har informerat på hemsidan och som nyhetsutskick om att ansökningar kan skickas fortlöpande.

RAF-stipendiat 2021-2022 var Anna Hill och 2022-2023 Karin Haij Bhattarai.

Priset för bästa mikrobiologiska poster vid vårmötet /infektionsveckan 2022 delades mellan två postrar: Anna Bornefalls poster "Tid till positiv odling (TTP) för mykobakterieodling som ett mått på bakteriebörda i klinisk rutin" och Elin Economou Lundeborgs poster "In vitro efficacy of new β -lactam – β -lactamase inhibitor combinations for Mycobacterium tuberculosis". Pristagarna fick 1000 kr var och pengarna betalades ut av FKM.

Medlemsmöten

Årsmötet 2022 ägde rum den 10 maj i Sune Bergströms Aula på Karolinska Universitetssjukhuset, i samband med vårmötet i Stockholm.

FKM:s Chefs- och professorsmöte hölls den 29 november på Hotell Carolina Towers i Stockholm. Till mötet inbjöds inom klinisk mikrobiologi verksamma verksamhetschefer, medicinskt ansvariga läkare och professorer samt FKM:s styrelsemedlemmar. På mötet informerade styrelsen om nationell e-remiss, nationell patientöversikt, rekommenderade metoder, samt arbetet med befattningen sjukhusmikrobiolog. Information gavs även om utbildningsutskottets arbete. En uppskattad föreläsning om zoonoser hölls av Karl Ståhl, statsepizootolog.

Det vetenskapliga året

Vårmötet 2022 hölls i Stockholm 10-13 maj. Det var första gången sedan 2019 som det var möjligt att delta fysiskt i mötet och det var mycket uppskattat att få träffas. Konferensmiddagen på Vasamuseet blev en höjdpunkt. Mötet var ett hybridmöte med både fysiska och digitala deltagare i realtid.

Programmet spelades även in och kunde ses tre månader efter mötet. Klinikbiljetter såldes till landets mikrobiologiska labb och infektionskliniker. Den lokala organisationskommittén i Stockholm arrangerade mötet tillsammans med mikrobiologiföreningarna (FKM, RFM och SFM), svenska Infektionsläkarföreningen (SILF) samt Intresseföreningen för Infektionssjukköterskor (IFIS). FKM:s styrelse vill passa på att tacka alla inblandade för ett enastående arbete med att få till mötet.

Remisser

FKM har fått ett antal remisser under året och har svarat på dessa:

- Förslag till ändring av Folkhälsomyndighetens föreskrifter (HSLF-FS 2015:7) om anmälan av anmälningspliktig sjukdom i vissa fall (Rotavirus).
- SLS arbetsgrupp för säker kirurgi under pandemin: Uppdaterade rekommendationer för säker kirurgi under covid-19 pandemin.
- Folkhälsomyndighetens förslag till ändring i myndighetens föreskrifter (HSLF-FS 2015:10) om smittspårningspliktiga sjukdomar (Covid-19).
- Förslag till ändring i Socialstyrelsens föreskrifter HSLF-FS 2021:52 dnr 4.1-8697/2022. Skärpta föreskrifter om information och rådgivning vid provtagning för helgenomsekvensering pga IVDR.
- Socialstyrelsens delrapportering av delprojekt av regeringsuppdrag RU 2 Hälsa- och sjukvårdens beredskap (Dnr 10.1–13498/2021). Nationellt register över blodgivare och plan för ökad kapacitet.

Remisser och svar finns på mikrobiologi.net under FKM/Remisser.

Annat aktuellt under året

Informatikskottet: På informatikområdet har flera steg tagits mot förbättrad IT-miljö, även om fältet rör sig långsamt. Området har huvudsakligen bevakats genom att föreningens ordförande är medlem i Equalis expertgrupp för terminologi och e-hälsa. Den 21 september hölls ett informationsmöte av Inera och Equalis som riktade sig till mikrobiologiska labb och deras IT-avdelningar i hela landet. Där informerades om hur man ansluter de mikrobiologiska svaren till den nationella patientöversikten. Kunskapsstyrningsorganisationen har även tagit upp frågan. NPO infektion har uppmärksammat långa svarstider för skickeprover på flera sjukhus. Det har påbörjats en probleminventering inom NPO infektion tillsammans med NPO medicinsk diagnostik, och det kan resultera i en nationell arbetsgrupp (NAG). Ett avgörande behov är att få ett system för nationell e-remiss för laboratorieundersökningar. Inera har ett program som heter "målbild diagnostik" som inkluderar nationell e-remiss för lab. Det behövs ett påverkansarbete i alla regioner för att den som sitter med i Ineras programråd ska rösta för detta. Ineras medicinska chef är inbjuden att delta i en session på vårmötet 2023. Tidöavtalets formulering "Genomföra en enhetlig och gemensam digital infrastruktur för den svenska sjukvården som ersätter och kompletterar de 21 regionernas befintliga infrastruktur" borde leda till regeringsuppdrag för berörda myndigheter. Slutligen förbereder EU ett lagförslag om att kunna dela hälsodata i unionen (European Health Data Space).

Arbetet med *Rekommenderade metoder (fd Referensmetodiken)* fortsätter och "Rekommenderad metod för blododling" har publicerats. I samband med detta anordnades också ett välbesökt webinarium som också fanns inspelat på mikrobiologi.net efteråt. Arbetet med rekommenderade metoder för andra diagnostikområden har återstartats. Parallellt med detta har FKM:s strävan efter att få in fler *mikrobiologiska representanter* i de grupper som tar fram *nationella vårdprogram från andra specialiteter* gett positiva effekter i form av att mikrobiologisk kompetens numera ingår i de flesta sådana program. Klinisk mikrobiologi har från 2023 fått en representant (Åsa Gylfe) i Nationellt programområde medicinsk diagnostik där hon representerar Norra sjukvårdsregionen.

Inom området *helgenomsekvensering* och delning av data fortlöper arbetet inom Genomic Medicine Sweden (GMS) samt FoHMs projekt GENSAM som bygger på att dela sekvenseringsdata för ett effektivt smittskydd. FKM har ingen aktiv del i dessa projekt men ser positivt på deras genomförande.

Utbildningsutskottets medlemmar har hållit i digitala möten under 2022 och arbetat med olika utbildningsfrågor. En välbehövd ny medlem, Aleksandra Pettke, välkomnades till gruppen. Utbildningshemsidan på mikrobiologi.net uppdateras regelbundet av Naieya Ericsson och Torgny Sunnerhagen. Två *ST-studierektorsmöten* organiserades, i maj digitalt och i november som hybridmöte i samband med chefs- och professorsmötet. Gordana Bogdanovic har som *SPUR-samordnare* arbetat tillsammans med *SPUR-inspektörerna* med planering av granskningar och tre granskningar blev utförda. Det finns nu fyra aktiva SPUR-inspektörer. Tomas Bergström har avslutat sitt uppdrag och vi är mycket tacksamma för hans engagemang under många år. En *europaisk ST-tentamen i klinisk mikrobiologi* organiserades av UEMS i maj i Paris. Nästa tillfälle planeras till hösten 2023 eller våren 2024. Utbildningsutskottet har bidragit med tentamensfrågor och detta behöver ses som ett kontinuerligt arbete där flera utbildningsansvariga på nationell nivå behöver involveras. Utbildningsutskottet och FKM:s styrelse rekommenderar ST-tentan som en viktig del av ST-utbildningen.

En *SK-kurs i biosäkerhet* anordnades av Folkhälsomyndigheten för första gången under 2022. En *ny tjänsteenkät*, (en nationell inventering av antalet ST-läkare, specialister och sjukhusmikrobiologer samt pensionsavgångar inom klinisk mikrobiologi) utformades av utbildningsutskottet tillsammans med styrelsen. Tjänsteenkäten sändes ut till alla kliniska labb i början av 2023 och sammanställningen kommer att publiceras på vår hemsida. Den senaste inventeringen gjordes 2019.

Utbildningsutskottet har arrangerat sex uppskattade *webbinarier* under året, och Elisabeth Freyhult samordnade dem:

- Gustav Backlund, Falun, Kan vi lita på svaret från MALDI-TOF?
- Sofia Löfberg, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Vankomycinresistens hos *S aureus*
- Lukas Ocias, Karlstad, Borrelia
- Elisabeth Inganäs, CCUG, CCUG:s arbete
- Olle Björkqvist, Universitetssjukhuset Örebro, Metagenomik vid inflammatorisk tarmsjukdom
- Bodil Jönsson, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Luftvägsdiagnostik i sputum från CF-patienter

Nationell arbetsgrupp – Sjukhusmikrobiolog: Under FKM:s styrelsemöte 220128 beslöts att en nationell arbetsgrupp skulle tillsättas för att diskutera en möjlig nationell yrkestitel, "Sjukhusmikrobiolog". Totalt tillfrågades arton mikrobiologer med naturvetarbakgrund som arbetar på kliniskt mikrobiologiska laboratorier i olika regioner, från mindre sjukhus till Universitetssjukhus. En arbetsgrupp på 8 personer tillsattes: Patrik Ellström (Uppsala, Region Uppsala, sammankallande och ordförande), Lisa Wasserstrom (Lund, Region Skåne), Anna Söderlund Strand (Lund, Region Skåne), Susanna Falklind Jekérus (Solna, Region Stockholm), Liselott Svensson Stadler (Göteborg, VGR), Håkan Janson (Växjö, Region Kronoberg), Pernilla Jatko (Sunderbyn, Region Norrbotten, första halvan av 2022), Christina Larsson (Uppsala, Region Uppsala, FKM-representant). Uppdraget från FKM var att definiera vilken kompetens som skall krävas för tjänstetiteln "Sjukhusmikrobiolog". Under 2022 har löpande möten skett via Teams, med återkoppling till FKM:s styrelse. Vid årets slut hade både en arbetsbeskrivning och en kompetensstege bearbetats fram. En presentation hölls på CHOP-mötet i november 2022. Arbetet kring AID-koder har påbörjats. Under 2023 planeras en dialog med fackförbundet Naturvetarna som också utreder avsaknaden av AID-

koder för biologer som arbetar på sjukhus. Chefer inom klinisk mikrobiologi kommer att kontaktas för att förankra och skapa samsyn kring en ny yrkestitel.

Mikrobiologi.net har fungerat tillfredsställande under året och användandet av plattformen har ökat markant. På sikt behövs sannolikt en ny webbplattform vilket föreningen har budgeterat för. Medlemmarna uppmuntras att presentera sig med bild och annan information på hemsidan samt att lägga upp nyheter, händelser och möten. Det går också att skapa egna grupper för samarbete och diskussion när man är inloggad. Webbansvarig Ingvar Eliasson tar tacksamt emot korta artiklar/abstracts och bilder till "Microbiology Highlights".

Internationella medlemskap FKM är delförening i såväl *ESCMID* som *NSCMID*. Medlemskapet i *ESCMID* möjliggör för en styrelsemedlem att få representera FKM vid *ECCMID* vilket också har skett regelbundet.

Mikrobiologiskt vårmöte/Infektionsveckan 2023 hålls 23-26 maj i Halmstad som ett fysiskt möte men också med möjlighet att delta digitalt. Digitala klinikbiljetter har sålts och deltagarna kommer att kunna ta del av inspelat material under sex månader efter mötet. Liksom under 2022 finns mikrobiologiskt program hela veckan. FKM:s ST-representant Naieya Eriksson har varit med och arrangerat Ungt Forum tillsammans med SILF:s ST-representant. Regelbundna möten har hållits mellan de fem föreningar som ordnar mötet. Minst två möten per år handlar om samarbetsformer och ca 2 år i förväg bestäms var mötena ska hållas och hur och om samarbetet ska fortsätta. Förändringar baseras på de utvärderingar som görs efter varje Vårmöte/Infektionsvecka. Ett eventuellt över- eller underskott av mötet fördelas mellan föreningarna baseras på proportioner av inbetalda deltagaravgifter för medlemmar i respektive förening. Kongressarrangören Commee AB fungerar som ett utmärkt stöd i mötesplaneringen. *Vårmötet/Infektionsveckan 2024* planeras 21-24 maj i Linköping.

Föreningens ekonomi

Föreningens intäkter består av medlemsavgifter, i år 70 600 kr, och eventuellt överskott från vårmötet, som blev ovanligt stort i år, 213 134 kr. Efter att ha agerat ekonomiskt försiktigt under pandemin har nu ett överskott byggts upp i föreningen, varför styrelsen beslutade att utlysa 100 000 kr till stipendier istället för de vanliga 50 000. Utbetalningarna av dessa skedde dock först 2023, varför den utgiften inte syns i årets bokföring. Utöver detta tillfördes stiftelsen 200 000 kr netto, dvs ungefär motsvarande vårmötesinkomsterna. De största utgifterna i övrigt härrör från sammanträdeskostnader för styrelsen och chefs- och professorsmötet. Årets utgående balans var 523 243 vilket efter utbetalning av stipendier ger föreningen handlingsutrymme utan ett omotiverat stort överskott i kassan. Liksom tidigare år har föreningen haft hjälp av Tanja Nordwall med bokföringen.

FKM:s styrelse

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign